

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA SASKY KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN VÄLINEN SOPIMUS STRATEGIAKAUDELLE 2026-2029

1. Sopimuksen tausta

- Kansalliset ammatillisen koulutuksen tavoitteet
- Tilannekuva koulutuksen järjestäjän toimintaympäristöstä ja sen ennakoidusta kehityksestä
- Koulutuksen järjestäjän ensisijainen toiminta-alue

Sopimusehdotus tavoitteineen ja toimenpiteineen on laadittu yhteistyössä SASKY koulutuskuntayhtymän (jäljempänä Sasky) ensisijaisen toiminta-alueen keskeisten toimijoiden kanssa. Valmisteluun ovat osallistuneet Saskyn jäsenkunnat sekä Läntisen ja Etelä-Satakunnan työllisyysalueet. Lisäksi valmistelussa on käyty vuoropuhelua alueen koulutuksen järjestäjien kanssa: Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä, Satakunnan koulutuskuntayhtymä ja Kiipulasäätiö sr.

2. SASKY koulutuskuntayhtymän strategian keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet suhteessa ammatillisen koulutuksen kansallisiin tavoitteisiin, toimintaympäristön muutoksiin ja järjestäjän ensisijaiseen toiminta-alueeseen sopimuskaudella

a) Vaikuttavuustavoitteet

- Saskyn koulutus tuottaa hyvinvoivia, osaavia ja työllistyviä ammattilaisia sekä vahvistaa yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja edellytyksiä jatko-opintoihin.
- Koulutustarjontamme uudistuu kestävästi vastaamaan ennakoituja työelämän osaamistarpeita.

b) Toiminnalliset tavoitteet

Työelämän tarpeisiin vastaaminen

- Tuetaan koulutustarjonnalla alueiden elinvoimaa ja kilpailukykyä.
- Mittarit: CRM-kirjaukset, työelämäpalautteet, työpaikkaohjaajakyselyt, työpaikkakyselyt, yritysvierailut lkm., työelämäprojektit, uudet koulutuskokonaisuudet lkm. ja palaute., opettajien työelämäjaksot lkm. ja palaute.

Vaikuttava koulutus johtaa työllistymiseen ja jatko-opintoihin

- Vahvistetaan opiskelijoiden työllistymis- ja jatko-opintovalmiuksia systemaattisella uraohjauksella koko opintopolun ajan.
- Mittarit: Urasuunnitelma/ siirtymäsuunnitelma kirjattu jokaiselle opiskelijalle. Uraohjausmallin (käyttöönotto 8/2026) toteutuminen, työllistymisen seurantamalli, valmistuneiden työllisten osuus (vuosi valmistumisesta), jatko-opintoihin siirtyneiden osuus (vuosi valmistumisesta, nykytila 7,4 %, tavoite 8 %), opiskelijapalaute: aloituskysely (osaamisen tunnistaminen).

Opetuksen ja ohjauksen kehittäminen

- Vahvistetaan opiskelijoiden ammatillisia valmiuksia kehittämällä opetuksen ja ohjauksen laatua, toimintatapoja sekä jatkuvaa oppimista.
- Mittarit: Opiskelijakyselyt, työelämässä oppimisen jaksot lkm., työpaikkaohjaajakysely, oppisopimusten ja koulutusopimusten lkm. (tavoite nykytila +10 %), työelämänäyttöjen osuus (nykytila 67 %, tavoite 75 %) ja alakohtainen tarkastelu, opiskelijakyselyt näytön jälkeen, tulokset näyttökirjauksista, kv- liikkuvuus % (opiskelijat), opettajien työelämäjaksot lkm. ja palaute, opiskelijapalaute (tavoite nykytila + 4 %).

Opiskelijoiden tuki, ohjaus ja hyvinvointi

- Tuetaan opiskelijoiden hyvinvointia ja toimintakykyä.
- Mittarit: Opiskelijapalaute: aloituskysely, päättökysely, suoritettut työkykypassit, lkm. / lukuvuosi (tavoite: 450 suorittajaa), säännöllisten ohjattujen tai mahdollistettujen liikunta / hyvinvointikertojen toteutuminen.

Oppimisympäristöjen kehittäminen

- Monimuotoisten, digitaalisten ja pedagogisesti vaikuttavien oppimisympäristöjen kehittäminen on suunnitelmallista sekä ekologisesti ja taloudellisesti kestävä. Kehittämistyössä huomioidaan oppimisympäristöjen turvallisuuskäsitteet kattavasti.
- Mittarit: Tutkinnon osat (lkm), joissa hyödynnetään oppimisanalytiikkaa opiskelijan osaamisen kehittämisen ja opintojen edistymisen seurannassa, Päättökysely (oppimisympäristöihin liittyvät kysymykset, (nykytila 4,2 ja tavoite 4,3)) ja Saskyn oppimisympäristöissä käytävien materiaaliavainien seuranta (hävikin vähentäminen (%), lähtötason selvittäminen, tavoite vähennys 10 %).

Osaava ja muutoskyvykäs henkilöstö

- Henkilöstön muutoskyvykkyyden tukeminen ja osaamisen vahvistaminen perustuvat ennakkotietoon ja lisäävät koulutuksen vaikuttavuutta.
- Mittarit: esihenkilövalmennus lkm. ja palaute, henkilöstön kehittämismittari.

Opetus ja ohjaus on yksilöllistä, joustavaa ja opiskelijälähtöistä

- Opetus ja ohjaus vastaavat opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin ja tukevat oppimista opintojen eri vaiheissa. Opiskelijan yksilöllistä oppimispolkua ja osallisuutta tuetaan ja toteutumista seurataan koko opintojen ajan systemaattisesti.
- Mittarit: Aloituskyselyn ohjauksen ja tuen kysymykset (nykytila 4,2 ja tavoite 4,3): Päättökyselyn HOKSiin, osaamisen hankkimiseen ja arviointiin liittyvät kysymykset (nykytila 4,2 ja tavoite 4,3). Opetushenkilöstö seuraa opiskelijan opintojen ja osaamisen hankkimisen etenemistä (tavoite seurantavälineiden käyttö 100 %).

c) Toimenpiteet ja niiden ajoittuminen

- Vahvistetaan opiskelijoiden työllistymis- ja jatko-opintovalmiuksia kehittämällä systemaattista uraohjausta
  - Otetaan käyttöön tutkintokohtainen työllistymisen seurantamalli (2027).
  - Vahvistetaan työnhaku- ja työelämävalmiuksia osana tutkintoja. Kehitämme edelleen yrittäjyyskasvatusmallejamme (2026–2029).

- Opiskelijoiden tuki, ohjaus ja hyvinvointi: Tuetaan opiskelijoiden hyvinvointia ja toimintakykyä
  - Vahvistetaan opiskelijayhteisöllisyyttä ja ryhmäytymistä tukevia rakenteita ja resursseja. Kytetään hyvinvoinnin ja varhaisen tuen rakenteet osaksi oppimisympäristöjä ja opetusta esimerkiksi syventäen Ammattiosaajan työkykypassitoimintaa Saku ry:n kanssa (2026–2029).
  - Tuetaan opiskelijoita opintojen aloitusvaiheessa ja ehkäistään opintojen keskeytymistä. Seurataan läpäisyä ja keskeyttämisiä tutkintokohtaisesti ja kohdennetaan toimenpiteet vuosittain. Kehitetään keskeyttämisen ehkäisyn toimintamalli (2026–2027).
  - Tuetaan liikunnallista elämäntapaa osana opiskelukykyä (2026–2029).
  - Tuetaan uudistetun oppimisen tuen ja varhaisen puuttumisen -mallin käyttöönottoa (2026 käyttöönotto, vakiinnuttaminen 2027–2029).
  - Kehitetään verkko- ja monimuotototeutusten ohjaus- ja palautekäytänteitä. Hyödynnetään opiskelijapalautetta ja oppimisanalytiikkaa systemaattisesti opiskelijoiden hyvinvoinnin ja toiminnan parantamiseksi kaikissa toteutusmuodoissa (vuodesta 2027 alkaen).

- Tuetaan koulutustarjonnalla alueiden elinvoimaa ja kilpailukykyä
  - Kohdennetaan koulutustarjontaa ennakoitiedon ja työmarkkinadatan perusteella (vuosittain). Suunnataan koulutusta ensimmäistä ammatillista tutkintoa suorittaville (vuodesta 2026 alkaen). Kehitetään modulaarisia ja lyhytkestoisia koulutuskokonaisuuksia jatkuvan oppimisen tarpeeseen (vuodesta 2026 alkaen).
  - Rakenteellisia painopiste- ja sopeuttamispäätöksiä tehdään vuodesta 2026 alkaen ja tarkastellaan vuosittain. Ikäluokkien pientyminen on huomioitu vähentämällä aloituspaikkoja järjestämisluvun puitteissa. Toimenpiteet tukevat koulutuksen vaikuttavuutta sekä alueen elinvoimaa ja työvoiman saatavuutta.
  - Vähennetään koulutusta: prosessiteollisuus, kauneudenhoitoala, talonrakennusala (kivirakentaminen), puuala sekä tieto- ja viestintätekniikka. Tarkastellaan kriittisesti koulutusrakennetta: humanistiset ja taidealat (mm. korusuunnittelu ja -valmistus, sisustusala, huonekalujen entisöinti) ja autoala.
  - Turvataan yhteiskunnan perustoimintojen tai kansallisen osaamisrakenteen kannalta kriittisten alojen koulutustarjontaa yhteistyössä alueiden toimijoiden ja koulutuksen järjestäjien kanssa (2026–2029).
  - Lisätään koulutustarjontaa/pilotoidaan:
Lujitemuoviosien (kuten hiilikuitu) valmistukseen / koneistukseen keskittyvä osaamiskokonaisuus: toiminta-alueella on useita puolustus- sekä kaksikäyttöteknologiaan keskittyneitä yrityksiä, joilta tarve uudelle osaamiselle. Koulutus sisältää osia kone – ja tuotantotekniikan tutkintojen

- tutkinnonperusteista sekä lentokoneasennuksen ja – tekniikan perus- sekä ammatti- ja erikoisammattitutkinnoista.
- Kumppanuusmalli otetaan systemaattiseen ja laajennettuun käyttöön. Vahvistetaan eri tasoisia kumppanuuksia yritysten, jäsenkuntien, työllisyysalueiden, muiden koulutuksen järjestäjien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Laajennetaan ja syvennetään myös kansainvälisiä työelämäkumppanuuksia (vuodesta 2026 alkaen).
- Vahvistetaan opiskelijoiden ammatillisia valmiuksia kehittämällä opetuksen ja ohjauksen toimintatapoja
- Optimoidaan lähiopetuksen resurssien käyttö huomioiden osaamisperusteisuus riittävän ja laadukkaan opetuksen varmistamiseksi. Kohdennetaan opetukseen ja ohjaukseen resursseja tarpeiden, vaikuttavuuden ja tiedon perusteella. Mittarina oppivelvollisilla opetuksen ja ohjauksen määrä perustutkinnoissa tuntia/osaamispiste (nykytila 13 h, tavoitteena 14 h).
  - Lisätään työpaikalla järjestettävää koulutusta ja ohjatun oppimisen osuutta erityisesti oppivelvollisten koulutuksessa. Lisätään työelämässä suoritettavien näyttöjen osuutta (vuodesta 2026 alkaen).
  - Vahvistetaan kielitukea. Kehitetään ja lisätään tarveperusteisesti S2-opetusta kaikissa toimipisteissä (2026–2029).
  - Lisätään kv-liikkuvuutta vahvistamalla kansainvälisiä kumppanuuksia, tukemalla opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuusjaksojen suunnittelua ja ohjausta sekä integroimalla liikkuvuus osaksi tutkintoja ja henkilöstön osaamisen kehittämistä: opiskelijaliikkuvuus nykytila KA 1,25 %, tavoitetilä 2,5 %. Henkilöstöliikkuvuus (koko henkilöstö) nykytila KA 13,8 %, tavoitetilä 14 %. Kotikansainvälisyyttä vahvistetaan integroimalla kansainvälisiä sisältöjä opetukseen, lisäämällä virtuaalista ja monikulttuurista yhteistyötä sekä kehittämällä opiskelijoiden kieli- ja kulttuuriosaamista osana tutkintokoulutusta.
- Monimuotoisten, digitaalisten ja pedagogisesti vaikuttavien oppimisympäristöjen kehittäminen on suunnitelmallista sekä ekologisesti ja taloudellisesti kestävä
- Arvioidaan oppimisympäristöjen kehittämistarpeet oppimisen seurannan perusteella. Tehostetaan oppimisympäristöjen käyttöä yhteiskäytöllä ja digitaalisia ratkaisuja hyödyntäen (vuodesta 2026 alkaen).
  - Kehitetään monimuoto- ja verkko-opetuksen oppimisympäristöjä sekä pedagogisesti perusteltuja toteutusmalleja saavutettavuuden turvaamiseksi erityisesti kaarialueella (vuodesta 2026 alkaen).
- Henkilöstön muutoskyvykkyyden tukeminen ja osaamisen vahvistaminen perustuvat ennakoit tietoon ja lisäävät koulutuksen vaikuttavuutta
- Kohdennetaan henkilöstön osaamisen vahvistaminen tutkintokohtaisten työllistymis-, vaikuttavuustulosten sekä ennakoit tiedon perusteella (käyttöönotto 2026, vuosittainen tarkastelu 2026–2029).
  - Henkilöstö päivittää ja kehittää ohjaus-, digi- ja kestävyysosaamistaan muuttuvan osaamisvaateen mukaisesti (2026–2028).

- Vahvistetaan työelämä- ja yritysverkosto-osaamista sekä käytännön työelämäosaamista (2026–2029), painopiste työvoimapula-aloilla.
  - Kehitetään opettajien työelämäjaksotoimintamallia/käytäntöä (kesto 1–5 päivää per lukuvuosi) ammattitaidon ajantasaisuuden varmistamiseksi (2026–2029).
  - Vahvistetaan tiedolla johtamisen osaamista esihenkilö- ja johtotasolla (2026–2027 kehittäminen, systemaattinen hyödyntäminen 2028–2029).
- Opetus ja ohjaus on yksilöllistä, joustavaa ja opiskelijalähtöistä
    - HOKSin käyttöä vahvistetaan ohjauksen ja opetuksen keskeisenä työkaluna siten, että opiskelijan tavoitteet, valinnat ja tuen tarpeet ohjaavat opintojen toteutusta koko opintopolun ajan.
    - Toteutetaan joustavia ja yksilöllisiä opintopolkuja, jotka mahdollistavat vaihtoehtoiset tavat oppia ja osoittaa osaamista.
    - Vahvistetaan opiskelijan osallisuutta omien opintojensa suunnittelussa, toteutuksessa ja seurannassa (opiskelijan tietotyöpöytä).
    - Opiskelijapalautetta hyödynnetään systemaattisesti ohjauksen ja opetuksen kehittämisessä.

3. Harkinnanvarainen rahoitus

Tämän sopimuksen kohdassa 2 asetettujen tavoitteiden saavuttamisen tukemiseksi opetus- ja kulttuuriministeriö tulee kohdentamaan strategiakaudella 2026–2029 harkinnanvaraista rahoitusta koulutuksen järjestäjälle julkisen talouden suunnitelman 2027–2029 puitteissa. Harkinnanvarainen rahoitus myönnetään strategiakaudella vuosittain kunkin vuoden talousarvion määrärahasta, mikäli eduskunta vahvistaa talousarvioehdotuksen.

Kehittämistoimenpiteet kohdistuvat uusien toimintamallien kehittämiseen, pilotointiin ja käyttöönottoon:

Oppimisanalytiikka

Kehitetään oppimisanalytiikkaa yhdistämällä opintojen toteutuksesta saatavaan tietoon oppimisympäristöjen dataa. Kehitetään pedagogisia toteuttamistapoja tietoon perustuen. Tuotetaan tietopöytiä em. yhdistetystä datasta johdon, henkilöstön sekä opiskelijoiden tietotarpeiden näkökulmasta. Tavoitteena on, että opiskelijan osaamisen kehittymien ja eteneminen ovat paremmin näkyvissä. Tämä mahdollistaa ennakoivamman ohjauksen ja tukee opintojen sujuvaa etenemistä.

Simulaatiot ja digivihreät oppimisympäristöt

Kehitetään ja päivitetään simulaatiota hyödyntäviä ja digivihreitä oppimisympäristöjä sekä pedagogisia toimintamalleja tukemaan kestävää ja turvallista koulutuksen toteutusta. Otetaan käyttöön tekoälyä hyödyntäviä ratkaisuja simulaatioiden sekä muun opetuksen ja ohjauksen tukena. Tavoitteena on tarjota joustavia ja työelämlähtöisiä oppimisympäristöjä, jotka tukevat opiskelijoiden osaamisen kehittymistä personoidusti sekä vahvistavat ennakoivaa ohjausta, pedagogista laatua ja yhdenvertaisuutta.

Työelämäyhteistyö

Kehitetään systemaattinen kumppanuusmalli yhteistyössä työ- ja elinkeinoelämän kanssa. Valmistellaan lujitemuovien valmistukseen ja koneistukseen liittyvä koulutuskokonaisuus yhteistyössä alan yritysten ja korkeakoulujen kanssa.

TOIMENPIDE/ TAVOITE	2026 €	2027 €	2028 €	2029 €	YHTEENSÄ €
Oppimisanalytiikka	30 000	50 000	70 000	50 000	200 000
Simulaatio- ja digivihreät oppimisympäristöt	50 000	130 000	170 000	150 000	500 000
Työelämäyhteistyö	110 000	460 000	220 000	120 000	910 000
YHTEENSÄ €	190 000	640 000	460 000	320 000	1 610 000

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi lisäksi kohdentaa koulutuksen laadun kehittämiseen, riittävän opetuksen ja ohjauksen turvaamiseen sekä työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen tukemiseksi harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta.

4. Seuranta

Sopimuksessa sovittujen tavoitteiden ja toimenpiteiden väliarviointi toteutetaan toukokuussa 2028 pääosin valtakunnallisista tietovarannoista saatavien indikaattoritietojen pohjalta.

Mikäli väliarvioinnissa koulutuksen järjestäjä ei näyttäisi saavuttavan tässä sopimuksessa sovittuja tavoitteita tai suunta ei näyttäisi toivottavalta ja tilanne johtuisi pääsääntöisesti koulutuksen järjestäjästä riippumattomista syistä, voitaisiin tavoitteita ja toimenpiteitä muuttaa kesken strategiakauden.

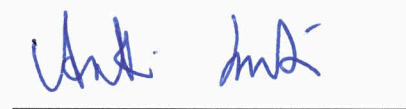
Opetus- ja kulttuuriministeriö ja SASKY koulutuskuntayhtymä ovat sopineet edellä mainituista kohdista 2–4.

Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on laadittu kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Petri Lempinen
Ylijohtaja
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Antti Lahti
Kuntayhtymäjohtaja
SASKY koulutuskuntayhtymä